

Übersetzung

Zalaszentgrót, 6. März 1970

Allgemeine Wertverkehrsbank AG

Betr.: Wegnahme von Wertsachen ungarischer Verfolgter in Auschwitz

Mit Bezugnahme auf Ihr Schreiben vom 28. Februar teile ich Ihnen folgendes mit:

Im Jahre 1944 bin ich Näherin gewesen. Wegen meiner jüdischen Abstammung wurde ich im Mai 1944 über Nagykanizsa - wo wir 2 Wochen lang im Ghetto waren - nach Auschwitz deportiert. Meine Wohnung und Arbeitsgeräte /2 Nähmaschinen/ musste ich zurücklassen und konnte nur meine Kleider und Juwelen mitnehmen, aber auch diese wurden mir bei meiner Ankunft in Auschwitz entzogen. Ich wurde mit Nummer 81.145 auch tätowiert.

Hier habe ich lange Zeit hindurch im sogenannten "Kanada" Lager- teil gearbeitet, wo die Kleidungen und sonstigen Handgepäck der Deportierten auf Grund der von den Deutschen erteilten Weisungen - leider haben sie sich sehr gut dazu verstanden - sorgfältigst durchsucht werden mussten. Ich arbeitete in der Nachtschicht, wir gingen abends hin und entfernten uns am Morgen. Ich war vom Juni 1944 bis ungefähr Januar 1945 in Auschwitz. Später, als die Sortierung der Juwelen aufhörte, mussten die persönlichen Sachen der Deportierten in verschiedene Boxen zum Abtransport sortiert werden.

Der überwiegende Teil der Juwelen war im Gürtel der Herren- Raglanmäntel und im Gürtel der Damenkleider oder im Dragoner der Mäntel versteckt. An diesen Stellen waren grossteils Napoleon-Goldmünzen oder 10 und 20 Kronen-Stücke der gewesenen Österreich-Ungarischen Monarchie, meistens aber Brillantsteine, und auch Goldketten versteckt. Die übrigen Juwelensachen waren in der Schulterwatte der Frauenkleider eingenäht. Wir mussten alle Sachen genau durchsehen, weil die Deutschen es wussten, wo etwas zu suchen ist und auch die GESTAPO zugegen war. Die Juwelen mussten in eiserne oder blecherne Kassetten getan werden. Hierbei muss ich noch bemerken, dass auch die mitgebrachten Gebäcke der Deportierten zerbröckelt werden mussten, weil Juwelen auch in diesen versteckt waren. Ein ähnlicher Transport hat die Koffer und Handtaschen durchsucht, so auch die Zahn- und Schuhpasten. Es kam eine Unmenge von Juwelen und sonstigen Goldmünzen zum Vorschein.

Es war wirklich nicht schwer festzustellen, dass die durchsuchten Sachen ungarischen Deportierten gehörten. Einesteils war es Allgemein bekannt, wann die ungarischen Deportierten angekommen sind, anderenteils war dies von den in den Taschen gefundenen Schriften oder sonstigen persönlichen Sachen leicht festzustellen.

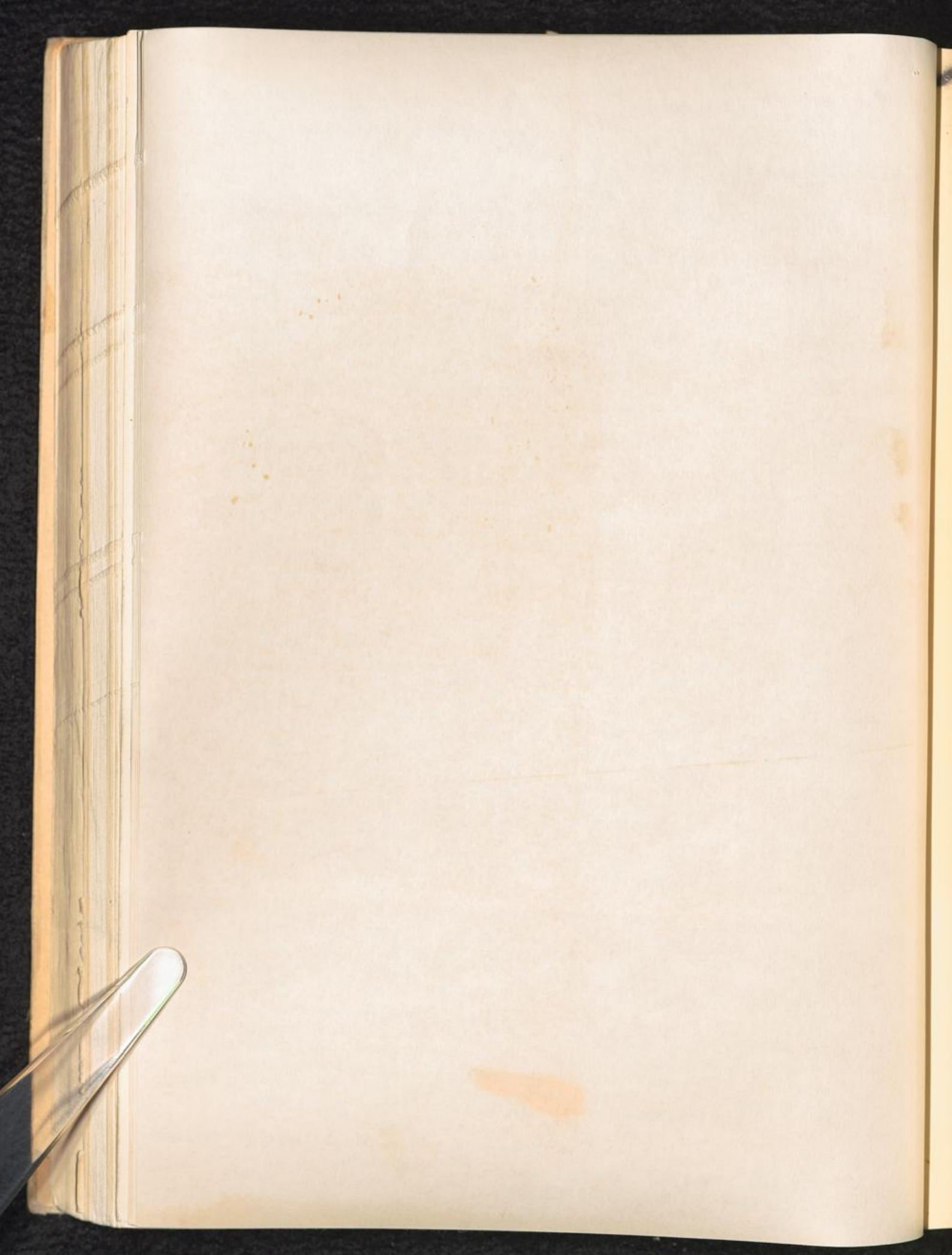
Ich habe die von den Ungarn gesammelten Werte in sehr grosser Menge gesehen, zumal ich ja auch selbst bei der Sammlung derselben mitwirkte. Letzten Endes haben ja die ungarischen Deportierten, auch ich selbst, viele Goldsachen und sonstige Werte nach Auschwitz mitgenommen und von diesen wurden unterwegs weder von mir, noch von den mit mir zusammen deportierten Personen etwas weggenommen.

Hochachtungsvoll

Frau Arnold Pásztor geb. Ilona Steiner n.p.
Széchenyi u. 30.

Für die Richtigkeit der Übersetzung
ALLGEMEINE WERTVERKEHRS BANK A.G.

Handwritten signature

Zalaszentgrót, 1970. március 6.

Általános Értékforgalmi Bank R.T.

Tárgy: Magyar üldözöttektől Auschwitzban elvett értéktárgyak.

Hivatkozással február 28-i b. levelükre - az alábbiakban adom meg reá válaszomat.

1944-ben ~~Zalaszentgróton~~ laktam, foglalkozásom varrónő volt. Zsidó származásom miatt 1944. május havában Nagykanizsán keresztül - ahol két hétig gettóban voltunk - Auschwitzba deportáltak. Lakásomat, munkaeszközeimet /2 varrógép/ hátra kellett hagynom és csak ruháimat és ékszereimet tudtam magammal vinni, de Auschwitzba való megérkezésemkor ezeket is elvették tőlem. Tetováltak is, 81.145 számmal.

Itt hosszú időn keresztül a tábor Kanadának nevezett, vagyis abban a részlegében dolgoztam, ahol a deportáltak ruháit és egyéb kézi holmijait kellett a legalaposabban átszűrni a németek utasításai alapján, mert ehhez sajnos ők nagyon értettek. Én az éjszakai műszakban dolgoztam, este mentünk munkába, reggel távoztunk. 1944. júniusától kb. 1945. januárjáig voltam Auschwitzban. Később, mikor az ékszerek válogatása megszűnt, különböző boxokban a deportáltak személyes holmijait kellett szortírozni, tovább szállítás végett.

Az ékszerek tekintélyesebb mennyisége a férfi raglán kabátok övében, valamint a nők ruháinak övében, vagy a kabátok dragojában volt. Ezen helyeken nagyobb részben Napoleon aranyak vagy a volt Osztrák-Magyar Monarchia 10 és 20 koronál aranyérmei voltak elrejtve, leginkább azonban brilliánskövek, de voltak aranylánccok is. Az ékszerek többi része a női ruhák válltomései közé voltak varrva. Alaposan át kellett nézni minden holmit, mert a németek tudták hol kell keresni és ott voltak a gestaposok is. Az ékszereket egy vas vagy pléh kazettába kellett beletenni. Itt még ezt is meg kell jegyezmem, hogy a tésztákat is, amit a deportáltak hoztak, szét kellett morzsolni, mert abban is voltak ékszerek. Egy másik ilyen transzport a bőröndöket és retikulóket nézte át, valamint a fogkeféket és a pókrémeket. Rengeteg

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and is too light to transcribe accurately.

ékszer került elő és egyéb aranyérme.

Azt igazán nem volt nehéz megállapítani, hogy az átvizsgált holmi magyar deportáltaké volt-e. Egyrészt köztudott volt mikor érkeztek a magyar deportáltak, másrészt a zsebekben talált iratokból vagy egyéb személyes holmijkból nehézség nélkül volt ez megállapítható.

Saját szememmel láttam a magyaroktól összegyűjtött értékeket igen nagy mennyiségben, hisz jómagam ezeknek összegyűjtésében közreműködtem. Végeredményben a magyar deportáltak, jómagam is sok arany és egyéb értékeket vitt magával Auschwitzba és azokból sem tőlem, sem a velem együtt deportáltaktól útközben senki sem vett el semmit.

Tisztelettel

Pásztor Arnoldné

Pásztor Arnoldné szül. Steiner Ilona
Széchenyi u 30 sz.

